

на Стефан Ст. Гидиков много точно пресъздават ситуацията около стартирането на проекта за учредяване на сдружение на българските читалища. Всъщност идеята съвсем не е нова. Тя вече витае сред националния културен елит през последното на XIX в. и първото на XX в. десетилетия във връзка с предизвикателствата пред читалищното дело, появили се в следосвобожденската епоха²⁷. И няма съмнение, сливенските читалищни дейци са сред най-активните ѝ радатели. Откроява се Гидиков. Той не само дава

Стефан Ст. Гидиков (1871–1944)

предложението, но и поема върху себе си основните ангажименти на сформирания на 27 септември „Комитет за читалищно съюзяване“, в който му е отредена длъжността „Временен деловодител, до когото да се отправя кореспонденцията“²⁸. През м. декември 1910 г. от Министерството на народното просвещение Комитетът получава пълен списък на читалищата и културно-просветните дружества в страната, на които през м. януари 1911 г. той разпраща „позив и въпросник“, за да сондира мнение дали е необходимо, кога и къде да се свика учредителен конгрес на национален читалищен съюз.

²⁷ Сред инициаторите на проекти за намиране на новия облик на българските читалища при конкуренцията на първите професионални културни институции, появили се по онова време, личат имената на Тодор Г. Влайков, Цанко Церковски, Тодор Ив. Мумджиев, Стефан Гидиков, Коста Лулчев и др.: Лазаров, Ст. Читалищният съюз (1911–2011). София: За буквите, 2011, с. 23–28.

²⁸ Лазаров, Ст. Читалищният съюз (1911–2011)... с. 29.